ویژه

تکذیبیه ایران درباره دخالت در انتخابات آمریکا

نمایندگی جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان ملل متحد ادعای دخالت تهران در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا را رد کرد و آن «بی اساس و فاقد هرگونه وجاهت» دانست.

به گزارش ایرنا، نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل در پاسخ به سوالات در خصوص ادعای نهادهای اطلاعاتی و سایبری آمریکا مبنی بر دخالت تهران در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا گفت: «چنین ادعاهایی بی‌اساس و فاقد هرگونه وجاهت است. همانطور که قبلا هم اعلام کرده‌ایم، ایران هیچ هدف و انگیزه‌ای برای دخالت در انتخابات آمریکا ندارد. »

نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل تصریح کرد: «اگر دولت آمریکا در این ادعا صادق باشد، اسناد خود را در اختیار ما قرار دهد تا پاسخ ما را دریافت کنند.»

افبی‌آی و چند آژانس اطلاعاتی دیگر آمریکا در بیانیه‌ای مشترک ادعا کردند که ایران در نفوذ سایبری به کارزار دونالد ترامپ، نامزد حزب جمهوری‌خواه در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا و همچنین تلاش برای هک کردن ستاد انتخاباتی کامالا هریس، نامزد دموکرات‌ها برای انتخابات ریاست جمهوری، دست داشته است.

پیش از این نیز، نمایندگی جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان ملل در پاسخ به سوالات در خصوص گزارشی از مایکروسافت در مورد دخالت ایران در انتخابات امریکا از طریق حملات سایبری تصریح کرد: «ایران قربانی عملیات تهاجمی سایبری مختلفی علیه زیرساخت‌ها، مراکز خدمات عمومی و صنایع کشور بوده است. قدرت سایبری ایران دفاعی و متناسب با تهدیداتی است که با آن مواجه می‌شود. » نمایندگی ایران نزد سازمان ملل متحد ادامه داد: «ایران هدف و یا برنامه‌ای برای تهاجم سایبری ندارد. موضوع انتخابات آمریکا مساله داخلی این کشور است، و ایران دخالتی در آن ندارد.»

نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل درباره اظهارات مقام‌های اطلاعاتی آمریکا پیرامون هدف جمهوری اسلامی ایران برای بر هم زدن انتخابات آمریکا و تاثیرگذاری منفی بر کمپین‌های انتخاباتی دونالد ترامپ نامزد حزب جمهوریخواه برای انتخابات ۲۰۲۴ بیان کرد.

«جو بایدن» ۸۱ ساله به عنوان چهل و ششمین رئیس جمهور آمریکا که در مناظره اخیر خود با «دونالد ترامپ» رسوایی به بار آورد، در نهایت تحت فشار هم حزبی‌های خود در ۲۱ جولای ۲۰۲۴ برابر با ۳۱ تیرماه ۱۴۰۳ از رقابت‌های انتخابات ریاست جمهوری این کشور کناره گیری کرد و کامالا هریس از حزب دموکرات جایگزین دموکرات شد.

در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا دونالد ترامپ رئیس جمهور سابق این کشور از حزب جمهوریخواه و کامالا هریس معاون رئیس جمهور کنونی آمریکا از حزب دموکرات با یکدیگر برای کسب کرسی ریاست جمهوری در کاخ سفید رقابت خواهند کرد. آمریکایی‌ها روز سه شنبه ۵ نوامبر ۲۰۲۴ (۱۵ آبان ماه ۱۴۰۳) برای انتخاب رئیس جمهور بعدی آمریکا به پای صندوق‌های رای می‌روند. برنده این انتخابات، دوره چهار ساله ریاست جمهوری خود را از ژانویه ۲۰۲۵ آغاز خواهد کرد.

کنسولی

وعده آزادی ۲ حاجی ایرانی

سفیر عربستان سعودی در تهران با تاکید به روابط خوب ایران و عربستان ابراز امیدواری کرد دو حاجی ایرانی به زودی به ایران و نزد خانواده بازخواهند گشت.

علیرضا محمودی مدیر کل کنسولی وزارت امور خارجه در دیدار خود در روز یکشنبه ۲۸ مرداد ۱۴۰۳ با سفیر عربستان سعودی موضوع آزادی دو نفر زندانی ایران را پیگیری کرد.

عبدالله العنزی سفیر عربستان سعودی نیز در این دیدار با تاکید به روابط خوب دو کشور اظهار امیدواری کرد دو حاجی ایرانی به زودی به جمهوری اسلامی ایران و نزد خانواده خود بازخواهند گشت.

رویداد

رونمایی از تندیس شهید امیرعبداللهیان

مراسم رونمایی از تندیس شهید حسین امیرعبداللهیان صبح دیروز سه شنبه ۳۰ مرداد به همت جمعیت دفاع از مردم فلسطین و با حضور فرزند شهید امیرعبداللهیان ،ناصر کنعانی سخنگوی وزارت امور خارجه، فضلی رئیس حوزه وزارتی وزارت امور خارجه و حجت الاسلام رحیمیان دبیرکل جمعیت دفاع از مردم فلسطین و گودرزی معاونت بین‌الملل وزارت کشور برگزار شد.

کنعانی در ابتدای سخنان خود با اشاره به راهپیمایی اربعین گفت: امیدوارم کنگره عظیم اربعین حسینی بیشتر از هر زمان دیگری پیام رسان پیام عاشورایی در سرتاسر جهان باشد.

وی در ادامه افزود: از جمعیت دفاع از مردم فلسطین و دست اندرکاران اجلاسیه بین‌المللی مجاهدان در غربت بخاطر اهتمام در تجلیل از مقام شهید والا مقام حسین امیرعبداللهیان که در جوار رئیس جمهور مردمی شهید آیت الله رئیسی به ملکوت اعلا پرواز کردند تشکر دارم.

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: حسین امیرعبداالهیان در هر پُست و مقام و عنوان فکر و اندیشه و قلبش با مقاومت بود. تلاش او و کوشش فکری او با مسئله مقاوت عجین بود این را به عنوان کسی عنوان میدارم که در ۱۵ سال گذشته شغل خودم با این شهید از نزدیک عجین بودم. تجلیل از امیرعبداللهیان تجلیل از فرهنگ و اندیشه است. وی این حمایت را نه مسئولیت سازمانی که یک وظیفه ایمانی و یک وظیفه اخلاقی می‌دانست.

وی افزود: شهید از بُن دندان به بودن در کنار مقاومت اعتقاد داشت و این را در لحظه به لحظه فعالیت دیپلماتیک خود در نظر داشت. وی زبان گویای ملت مظلوم فلسطین و ملت‌های تحت ظلم رژیم صهیونیستی در منطقه بود. شهید زبان رسای فلسطین در مجامع بین‌المللی و در عالی رتبه ترین نشست‌های بین‌المللی بود.

کنعانی بیان کرد: امیرعبداللهیان در دفاع از مقاومت دچار لکنت زبان و تردید نمیشد و در نشست و برخاست با مقامات عالی دنیا و سازمان‌های بین‌المللی و وزرای خارجه کشورهای غیرهمسو و حامیان رژیم دچار تردید نبود. من این را بارها و بارها در نشست‌های مختلف دیدم و تجربه کردم، شهید عزیز حمایت از فلسطین را یک مسئولیت انسانی می‌دید. سخنگوی وزارت امور خارجه تصریح کرد: شهید امیرعبداللهیان دیگران را شیفته اخلاق خود می‌کرد ولی در زمانی که بحث مقاومت بود وی انسانی با صلابت محکم و قوی بود. اینگونه بود که شهید هنیه بارها به آقای امیرعبداللهیان می‌گفت شما نه فقط وزیر خارجه ایران که وزیر امور خارجه مقاومت هستید.

اندیشکده «استیمسون» بررسی کرد

دیپلمات کلیدی برای دستگاه دیپلماسی ایران

مردی که قرار است به عنوان وزیر امور خارجه بعدی ایران انتخاب شود، به عنوان یکی از مذاکره کنندگان ارشد توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ چهره‌ای شناخته شده در غرب است. عباس عراقچی، همچون سلف خود حسین امیرعبداللهیان فعالیت حرفه‌ای خود را به عنوان تحلیلگر سیاسی در وزارت امور خارجه آغاز کرد، اما متمایز از سایرین توانست پله‌های ترقی را در این وزارتخانه طی کند.

پایگاه اینترنتی استیمسون نوشت: مردی که قرار است به عنوان وزیر امور خارجه بعدی ایران انتخاب شود، به عنوان یکی از مذاکره کنندگان ارشد توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ چهره‌ای شناخته شده در غرب است. عباس عراقچی، همچون سلف خود حسین امیرعبداللهیان فعالیت حرفه‌ای خود را به عنوان تحلیلگر سیاسی در وزارت امور خارجه آغاز کرد، اما متمایز از سایرین توانست پله‌های ترقی را در این وزارتخانه طی کند.

انتصاب عراقچی را باید به عنوان تحولی مثبت در دوران پرتنش و رو به وخامت اوضاع منطقه تحلیل کرد. او علاوه بر تجربه‌ای طولانی در مسائل بین‌المللی و گفتگوهای هسته‌ای از اعتبار «انقلابی» بالایی برخوردار است که می‌تواند تا حدودی این دیپلمات کارکشته را از تیغ تیز انتقادهای داخلی در صورت امتیازدهی ایران در مسائل کلیدی در امان نگه دارد.

روایت موسویان از عراقچی

حسین موسویان، سفیر سابق ایران در آلمان و سخنگوی مذاکرات هسته‌ای در اوایل دهه ۲۰۰۰ میلادی در مصاحبه‌ای در باره او گفته: «عراقچی یکی از حرفه ای‌ترین دیپلمات‌ها در وزارت امور خارجه است که دارای شهرت بسیار خوبی است.» وی افزود: «او هیچ وابستگی‌ای به هیچ جناح سیاسی‌ای ندارد و مورد احترام اکثریت آنهاست.» عراقچی در سال ۱۹۶۲ در خانواده‌ای بازرگان، محافظه کار و مذهبی در تهران متولد شد. او مانند بسیاری دیگر از جوانان ایرانی برای شرکت در جنگ ایران و عراق در سال‌های ۱۹۸۰ تا ۱۹۸۸ عازم جبهه شد؛ تجربه‌ای که جهان بینی او را شکل داد. برای مثال او در دفاع از برنامه موشک‌های بالستیک ایران در کنفرانسی در سال ۲۰۱۸ گفت: «ما همچنان جت‌های سوپر استاندارد فرانسوی، تانک‌های چیفتن انگلیسی، سلاح‌های شیمیایی آلمانی، هواپیماهای آواکس آمریکایی و دلارهای سعودی را (که موجب شعله ور شدن جنگ عراق علیه ایران شد) به یاد داریم. برنامه موشکی ما دفاعی است.»

مذاکره کننده هسته‌ای آینده ایران در پایان آن جنگ به وزارت امور خارجه پیوست و مدرک کارشناسی روابط بین‌الملل خود را از دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه گرفت. عراقچی همچنین مدرک کارشناسی ارشد خود را در سال ۱۹۹۱ از دانشگاه آزاد تهران مرکز دریافت کرد. وی مدرک دکترای خود را در رشته سیاست و دولت در سال ۱۹۹۶ از دانشگاه کنت انگلیس زیر نظر پروفسور دیوید مک للان دریافت کرد که محقق حوزه مارکسیسم بود و در همانجا توانست تسلط خود به زبان انگلیسی را تقویت کند.

همکاری با ظریف

پس از انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۳ و پیروزی حسن روحانی، محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه وقت ایران، عراقچی را به عنوان معاون خود در مذاکرات هسته‌ای انتخاب کرد. او پیشتر سمت‌هایی همچون معاون امور بین‌الملل وزیر امور خارجه و سفیر ایران در ژاپن را عهده دار بود.

وندی شرمن، همتای آمریکایی او، در کتاب خاطراتش عراقچی را «پولادین، مصمم و خونسرد» و کارشناس جزئیات چرخه سوخت هسته‌ای توصیف می‌کند. عراقچی نقشی کلیدی در مذاکرات منجر به انعقاد برنامه جامع اقدام مشترک در سال ۲۰۱۵ بین ایران و ۵ قدرت جهانی ایفا کرد.

پس از روی کار آمدن دولت بایدن در سال ۲۰۲۱ و تلاش برای احیای برجام، عراقچی مسئولیت تیم مذاکره کننده ایران در وین را بر عهده گرفت. بر اساس گزارش‌ها او پیش نویس توافق را آماده امضا کرده بود؛ اما آنگونه که روحانی در ژوئن سال ۲۰۲۱ پس از کنار رفتن از سمت ریاست جمهوری می‌گوید، «اختیار» نهایی کردن توافق به عراقچی داده نشد. پس از روی کار آمدن دولت محافظه کار ابراهیم رئیسی، عراقچی به شورای راهبردی روابط خارجی پیوست.

مدافع سرسخت برجام

از زمان ترک وزارت امور خارجه عراقچی همچنان از مدافعان سرسخت برجام و مذاکرات هسته‌ای بوده است. به گفته او این توافق سه منفعت متمایز برای ایران داشت؛ اولا موجب لغو تحریم‌ها شد. ثانیا برنامه هسته‌ای ایران و غنی سازی اورانیوم را وجاهت قانونی بخشید و ثالثا «پروژه امنیتی سازی» ایران را که دشمنان از طریق آن به دنبال ترسیم چهره‌ای از ایران به عنوان تهدیدی جدی علیه صلح بین‌المللی بودند خنثی کرد. در خصوص رابطه با آمریکا، عراقچی یک موضع عملگرایانه دارد. در ژانویه ۲۰۲۴، او اظهار داشت تا زمانی که جمهوری اسلامی ایران به گفتمان انقلابی و ضد امپریالیستی خود وفادار باشد، حل مسائل بنیادین با ایالات متحده غیرممکن است، اما اختلافات بین دو کشور قابل مدیریت کردن است. عراقچی به رغم تخصص بالایی که دارد، احتمالا با چالش‌های قابل توجهی در وزارت امور خارجه مواجه خواهد بود. وزرای امور خارجه در ایران تاثیرگذاری چندانی در شکل دهی به سیاست خارجی ندارند. آن‌ها باید به صورت دائمی با نهادهایی تعامل کنند. ظریف در سال ۲۰۲۱ با اشاره به این اختلاف دیدگاه‌ها، از آن به عنوان دوگانه «دیپلماسی و میدان» یاد کرد. زمانی که ظریف به دلیل این اظهارات مورد انتقاد تندروها قرار گرفت، عراقچی از رئیس سابق خود دفاع کرد.

در جریان رقابت‌های انتخاباتی، پزشکیان رئیس جمهور جدید ایران وعده داد که اختلافات ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و غرب را حل خواهد کرد. اما پزشکیان و عراقچی برای مذاکره بر سر برنامه هسته‌ای و از سرگیری همکاری ایران با آژانس به موافقت نظام نیاز دارند. استعفای ناگهانی ظریف به عنوان مشاور ارشد پزشکیان بعید است تاثیری بر عراقچی بگذارد، اما می‌تواند موجب تضعیف هر چه بیشتر شانس دستیابی به یک توافق هسته‌ای جدید شود.

پانزده ماه آینده در سیاست خارجی ایران و پرونده هسته‌ای این کشور نقشی تعیین کننده خواهد داشت. در اکتبر سال ۲۰۲۵، قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل که در بردارنده متن توافق برجام است منقضی خواهد شد و امکان حقوقی تمدید تحریم‌های قبلی سازمان ملل علیه ایران از بین خواهد رفت. با توجه به پیشرفت‌های اساسی برنامه هسته‌ای ایران و عدم همکاری این کشور با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در دوره ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی، فرانسه و بریتانیا به عنوان اعضای برجام و اعضای دائم شورای امنیت می‌توانند مجددا تحریم‌ها را علیه ایران به اجرا بگذارند. اما اگر اختیارات لازم به دولت پزشکیان برای مذاکره جدی بر سر برنامه هسته‌ای داده شود، عراقچی فردی مناسب برای انجام این کار خطیر خواهد بود. تجربه بالای وی در دیپلماسی بین‌المللی و در تعامل با طرف‌های غربی بدان معناست که او از مهارت‌های لازم برای ایفای این نقش برخوردار است. سوالی که مطرح است این است که آیا به او فرصت این کار داده خواهد شد و آیا دولت بعدی آمریکا پذیرای چنین تعاملاتی خواهد بود یا خیر.

نگرانی گالانت از افزایش احتمال پاسخ ایران

وزیر جنگ رژیم صهیونیستی اعلام کرد که در صورت ناکامی در دستیابی به توافق آتش بس و تبادل اسرا در غزه، احتمال پاسخ ایران و حزب الله به این رژیم افزایش خواهد یافت.

به گزارش خبرگزاری فلسطینی سما نیوز، کانال ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی در این باره گزارش داد که «یوآو گالانت» وزیر جنگ این رژیم از «بنیامین نتانیاهو» نخست وزیر خواست پیش نویس طرح توافق درباره تبادل اسرا با مقاومت فلسطین در غزه را به کابینه ارائه کند.

گالانت همواره نتانیاهو را به تلاش برای پیشبرد سیاست‌هایش درباره ادامه جنگ در نوار غزه و به شکست کشاندن توافق و جلوگیری از آتش بس در این منطقه از طریق تصمیم گیری در کابینه جنگی متهم می‌کند.

اظهارات وزیر جنگ رژیم صهیونیستی در حالی است که قرار است مذاکرات برای آتش بس در غزه، اواخر هفته جاری در قاهره مجددا از سر گرفته شود و «آنتونی بلینکن» وزیر امور خارجه آمریکا که در منطقه به سر می‌برد اخیرا طرح این کشور را برای آتش بس و تبادل اسرا علنی کرده است.

بازداشت یک اسرائیلی به اتهام همکاری با ایران

منابع خبری دوشنبه شب گزارش دادند که رژیم صهیونیستی علیه یک اسرائیلی به ادعای همکاری با ایران برای کودتای نظامی اعلام جرم کرده است.

به گزارش ایرنا از القدس العربی، سازمان رادیو و تلویزیون رژیم صهیونیستی گزارش داد که مقامات این رژیم علیه یک فرد ۳۰ ساله اهل منطقه رمات گان واقع در مرکز رژیم صهیونیستی به اتهام همکاری با یک عامل ایرانی برای انجام اقدامات مختلف از جمله تشویق به راه‌اندازی کودتای نظامی اعلام جرم کرده است.

بر اساس ادعای دادستانی رژیم صهیونیستی، عیدین دبس شهروند اسرائیلی از عامل ایرانی رمز ارز دریافت کرده و اقدام به راه‌اندازی یک گروه تلگرامی برای جذب شمار بیشتری از ساکنان فلسطین اشغالی کرده است.

این گزارش مدعی است: عاملی که این صهیونیست با او در تماس بوده به دستگاه‌های اطلاعاتی ایران وصل بوده است و ارتباط میان دو نفر از طریق تلگرام انجام شده است.

بر اساس این گزارش رسانه صهیونیستی، از جمله اقداماتی که متهم انجام داده نصب پوسترهایی در نقاط مختلف فلسطین اشغالی و ترغیب ساکنان به راه‌اندازی کودتای نظامی علیه ارتش رژیم صهیونیستی بوده است.

فشار ایران به اسرائیل بدون شلیک یک گلوله

اتخاذ راهبرد «ابهام استراتژیک» از سوی ایران بیش از ۲ هفته است اسرائیل را در بی‌سابقه ترین وضعیت آماده باش خود قرار داده، همه چیز در سرزمین‌های اشغالی مختل شده و ضربه سنگین اقتصادی به رژیم وارد آمده، تمامی پروازهای بین‌المللی به مقصد فلسطین اشغالی متوقف شده، بندر حیفا از کار افتاده است و جلسات کابینه نتانیاهو در زیرزمین تشکیل می‌شود.

به گزارش ایرنا، مناقشات جاری میان ایران و رژیم صهیونیستی گویای این واقعیت غیرقابل انکار است که ایران و محور مقاومت تعیین کننده اصلی ترتیبات سیاسی-امنیتی در غرب آسیا هستند. نزدیک به ۲۰ روز از ترور اسماعیل هنیه رئس دفتر سیاسی جنبش حماس توسط عملیات تروریستی رژیم صهیونیستی در تهران می‌گذرد. اقدامی که منطقه ملتهب خاورمیانه را یک قدم دیگر به سوی جنگ سوق داد.

اتفاقات پساترور نشان داده این تحرکات که از سوی نتانیاهو و باند حاکم بر سرزمین‌های اشغالی برای خلاصی از باتلاق جنگ در غزه صورت گرفته، نتیجه ای در معکوس کردن معادلات به سود تل آویو نداشته است؛ چه اینکه انتخاب یحیی سنوار به جانشینی هنیه صهیونیست‌ها را شوکه کرد و خوشحالی موقت آنها را تلخ کرد.

نتانیاهو تصور می‌کرد با ترور همزمان اسماعیل هنیه و فواد شکر از اعضای رده بالای حزب الله لبنان در تهران و لبنان، یک معادله جدید پیش روی ایران و شبکه مقاومت گشوده است. اما فعل و انفعالات ۲ هفته گذشته نشان داد معادله میان تهران-تل‌آویو، توان اطلاعاتی و میدانی اسرائیل در عملیات ترور در خاک ایران نیست. معادله‌ای که از ۱۰ مرداد و فردای ترور هنیه شکل گرفته این است: ایران تا الان فقط با یک تهدید معتبر و بدون شلیک یک گلوله، اسرائیل را فلج کرده و به تمامیت آن ضربه زده است.

برای اولین بار در ۷۶سال گذشته و از زمان تاسیس اسرائیل، دولت صهیونیستی با آگاهی به حمله ایران و قطعی بودن آن، تقریبا جز انتظار کشیدن برای تهاجم ایران راهی پیش روی خود نمی‌بینند. این همان رژیم صهیونیستی است که سال ۱۹۶۷ وقتی از تهاجم کشورهای عربی به خود اطلاع پیدا کرد در یک حمله پیش دستانه به مصر، نیروی هوایی این کشور را نابود کرد و حالا در برابر ایران دست‌هایش خالی است.

تل آویو می‌داند ایران کشورهای عربی نیست که بخواهد با حمله پیش دستانه از وقوع جنگ جلوگیری کند و ایران توان ضربه دوم سنگین به این رژیم را نداشته باشد. به همین خاطر تحولاتی که در تقابل ایران و اسرائیل در جریان است حتما برای تحلیلگران در جهان شگفت انگیز است. سال ۲۰۲۴ میلادی، اتفاقات بی‌سابقه‌ای در تاریخ خاورمیانه و کم سابقه در تاریخ روابط بین‌الملل خلق کرده است. ایران به تنها واحد سیاسی در جهان تبدیل شده است که می‌تواند فقط با ارائه یک تهدید به اسرائیل آسیب زده و معادله بازدارندگی در مقابلش تعریف کند. اتخاذ راهبرد «ابهام استراتژیک» از سوی ایران بیش از ۲ هفته است اسرائیل را در بی‌سابقه ترین وضعیت آماده باش خود قرار داده است. همه چیز در سرزمین‌های اشغالی مختل شده و ضربه سنگین اقتصادی به رژیم وارد آمده، تمامی پروازهای بین‌المللی به مقصد فلسطین اشغالی متوقف شده، بندر حیفا از کار افتاده است، حجم خرید مواد غذایی به منظور آمادگی برای حضور چند روزه در پناهگاه افزایش پیدا کرده است. جلسات کابینه نتانیاهو در زیرزمین تشکیل می‌شود و رئیس ستاد ارتش اسرائیل وقتی برای سرکشی به نظامیان به شمال می‌رود، جلسه با فرماندهان را در بیرون از پادگان و فضای باز از بیم حمله موشکی برگزار می‌کند.

شبکه اسکای نیوز عربی گزارش داده است: سخت‌ترین کار در تل‌آویو، پیدا کردن نوبت ویزیت روانپزشک است که قیمت آن به ۱۲۲ دلار رسیده است. بر اساس این گزارش افزایش ۳۰ درصدی مصرف قرص‌های خواب‌آور، نگرانی مقامات اسرائیلی از خروج صهیونیست‌ها؛ نتیجه وحشت و آشفتگی اسرائیلی‌ها از فضای انتقام احتمالی ایران است.

همچنین روزنامه یدیعوت آحارونوت در گزارش تازه‌اش با اشاره به جنگ روانی ایران و حزب‌الله علیه اسرائیل نوشته که آنها در حال نظاره کردن هراس‌های اسرائیل و تمسخر آن هستند. این روزنامه عبری نوشته است: «جمعیت اسرائیل از گزارش‌های رسانه‌ای درباره اینکه دشمنان ممکن است در مرحله بعدی چه اقدامی انجام دهد دچار فرسودگی و وحشت شده است. در عین حال، ایران و حزب‌الله تا زمانی که بتوانند ما را در این لبه نگاه دارند دلیلی برای بالا بردن تنش‌ها ندارند».

مناقشه جنگی ایران و رژیم صهیونیستی ابعاد دیگری هم دارد. تمامی قدرت‌های بزرگ جهانی از ایران می‌خواهند از مجازات اسرائیل صرف نظر کند. دولت بایدن به سرعت وارد عمل شده تا برقراری آتش بس در غزه برای فرار متحد صهیونیستی از مجازات سنگین ایران، زمان بخرد. منازعه ایران و اسرائیل تکلیف ترتیبات جدید امنیتی-سیاسی در منطقه که با ابهام درباره آن صحبت می‌شد را روشن کرد. اگر بعد از توافق ابراهیم تصور می‌شد رژیم صهیونیستی دستورکار منطقه‌ای را تعیین کرده و سد محکمی برای مهار ایران ساخت، امروز نتانیاهو را به نقطه‌ای رسانده است که به مجله تایم آمریکا می‌گوید تلاش می‌کند بازدارندگی اسرائیل را بازگرداند.

یادداشت

ایروان در نقطه بی بازگشت

دکتر ولی کالجی*

در ۳۱ ژوئیه، مرزبانان روسی عقب‌نشینی خود را از فرودگاه بین‌المللی زوارتنوتس ایروان، جایی که از زمان استقلال ارمنستان در سال ۱۹۹۱ در آنجا مستقر بودند، کامل کردند. آرمن گریگوریان، دبیر شورای امنیت ارمنستان، عقب نشینی را در ماه مارس اعلام کرد و اظهار داشت که ایروان به مسکو اطلاع داده است که مرزبانان باید فرودگاه را ترک کنند. پیش از این، ایروان و مسکو در مورد خروج نیروهای روسی و گاردهای مرزی از مناطق مختلف ارمنستان به توافق رسیده بودند. مرزبانان روسی مستقر بین آذربایجان و ارمنستان در حال حاضر در حال عقب‌نشینی از منطقه مرزی تاووش هستند، اما «به انجام خدمات در مرزهای ارمنستان با ترکیه و ایران ادامه خواهند داد» (رادیو عمومی ارمنستان، ۱۴ مه). این عقب نشینی جدیدترین نمونه از فاصله گرفتن ارمنستان از روسیه به ویژه پس از بازپس‌گیری قره باغ توسط آذربایجان در سال گذشته است. ایروان از مسکو درخواست کمک کرده بود، از جمله یک گروه از سازمان پیمان امنیت جمعی CSTO، مشابه آنچه در ژانویه ۲۰۲۲ به قزاقستان فرستاده شد، اما هرگز هیچ کمکی دریافت نکرد. خروج نیروهای روسی در حالی صورت می‌گیرد که ایروان در موقعیت منطقه‌ای خود تجدید نظر کرده است. در ماه مارس، نیکول پاشینیان، نخست وزیر ارمنستان اعلام کرد که ارمنستان از سازمان پیمان امنیت جمعی (CSTO)، یک ائتلاف امنیتی تحت تسلط روسیه متشکل از چندین کشور پس از شوروی خارج می‌شود. پاشینیان در پارلمان گفت: «ما [CSTO] را ترک خواهیم کرد، آیا با این کار مرا می‌ترسانید؟ همه چیز خوب است. ... ما تصمیم خواهیم گرفت که چه زمانی ترک کنیم» (آنادولو، ۱۲ ژوئن). این تحولات ادامه نارضایتی و فاصله فزاینده بین ارمنستان و روسیه از زمان به قدرت رسیدن پاشینیان در ماه مه ۲۰۱۸ است. دور شدن راهبردی ارمنستان از روسیه به سوی اتحادهای غربی و منطقه‌ای، مانند اتحادیه اروپا، نشانگر همسویی مجدد قابل توجهی است که می‌تواند پویایی قدرت در قفقاز جنوبی را تغییر دهد و وابستگی‌های اقتصادی و امنیتی طولانی مدت را به چالش بکشد. از بسیاری جهات، ارمنستان، تحت رهبری پاشینیان، به «نقطه بی بازگشت» در رابطه با CSTO رسیده است. در گذشته، آلن سیمونیان، رئیس پارلمان ارمنستان، این اتحاد را «تفنگی که شلیک نمی‌کند» نامیده بود (موسسه گزارش جنگ و صلح، ۲۶ سپتامبر ۲۰۲۲؛ اخبار ملی، ۱۳ اکتبر ۲۰۲۲). ارمنستان اکنون راهی را طی می‌کند که آذربایجان و گرجستان دو دهه پیش در سال ۱۹۹۹ از پیمان پیمان امنیت جمعی خارج شدند. اگر ایروان از این تصمیم پیروی کند، تعداد اعضای آن به ۵ کشور – روسیه، بلاروس، تاجیکستان، قرقیزستان و قزاقستان- کاهش می‌یابد. تصمیم به توقف مشارکت ارمنستان منجر به بسته شدن و خروج نیروهای روسی از دو پایگاه نظامی در ایروان و گیومری خواهد شد. با خروج رسمی ارمنستان، سازمان پیمان امنیت جمعی کنترل قفقاز جنوبی را از دست خواهد داد و روسیه هیچ پایگاه نظامی دیگری در این منطقه خارج از اراضی اشغالی آبخازیا و اوستیای جنوبی نخواهد داشت.

گام بعدی ایروان پس از خروج از CSTO همچنان نامشخص است. ارمنستان تنها کشور قفقاز جنوبی است که عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU) به رهبری روسیه است. اگر ارمنستان بخواهد به طور کامل از روسیه جدا شود، موانع متعددی برای استقلال اقتصادی خواهد داشت. بخش‌های مهم اقتصاد ارمنستان، مانند برق، گاز، مخابرات و حمل‌ونقل راه‌آهن در سال ۲۰۰۳ برای پرداخت بدهی ۱۰۰ میلیون دلاری ایروان به مسکو به روسیه واگذار شد (اوراسیانت، ۷ مه ۲۰۰۳). در سال‌های پس از آن، ارمنستان به‌طور فزاینده‌ای برای نیازهای اقتصادی خود به روسیه وابسته شد و این امر باعث افزایش نفوذ سیاسی مسکو شد. به عنوان مثال، در سپتامبر ۲۰۱۳، به دلیل فشار روسیه، از جمله تهدید به لغو ضمانت‌های امنیتی و افزایش قیمت گاز، سرژ سرکیسیان، رئیس جمهور وقت ارمنستان، تصمیم گرفت به جای امضای توافقنامه ارتباط با اتحادیه اروپا، به EAEU بپیوندد. گریگوریان این رویداد را "پیوستن در سایه تفنگ" توصیف کرد (استراتژی بزرگ پوتین: اتحادیه اوراسیا و نارضایتی‌های آن، ۲۰۱۴). بر اساس این سابقه، روسیه ممکن است تلاش کند ارمنستان را با اهرم فشار گاز مجبور به ماندن در سازمان پیمان امنیت جمعی کند. به نظر می‌رسد دولت پاشینیان نیز در تلاش است تا با عادی سازی روابط با آذربایجان و ترکیه به انزوای ژئوپلیتیکی و اقتصادی ارمنستان پایان دهد. از دیدگاه دولت پاشینیان، این عادی‌سازی می‌تواند به ارمنستان اجازه دهد تا با ایجاد مسیرهایی برای ترانزیت و انتقال انرژی با ترکیه و آذربایجان، وابستگی اقتصادی خود به روسیه را کاهش دهد و همچنین فرصت‌هایی را برای پروژه‌های اقتصادی مشترک با هر دو کشور باز کند. در این شرایط، گاز وارداتی از آذربایجان و ایران می‌تواند جایگزین بخشی از گاز صادراتی روسیه به ارمنستان شود (آزاتوتیون، ۲۵ آوریل). پاشینیان هنوز برای خروج رسمی از سازمان پیمان امنیت جمعی نیاز به غلبه بر چالش‌های سیاسی داخلی دارد. با این حال، در صورت موفقیت، مشخص نیست که ایروان به عنوان جایگزین روسیه به سراغ کدام شریک خواهد رفت. گزینه‌های فعلی از فرانسه و ایالات متحده گرفته تا ایران و هند را شامل می‌شود. به نظر می‌رسد فرانسه بیشترین تمایل را برای ایفای چنین نقشی دارد که از حمایت ایالات متحده برخوردار است. توافق‌نامه‌های دفاعی و نظامی اخیر بین ارمنستان و فرانسه می‌تواند نشانه‌ای از تغییر جهت‌گیری سیاست خارجی این کشور به سمت غرب باشد. ایران می‌تواند جایگزین قابل اعتماد و پایداری برای ارمنستان باشد. اگرچه تهران تضعیف روابط ارمنستان با روسیه و خروج احتمالی از CSTO را نامطلوب می‌داند، زیرا چنین اقداماتی ممکن است به تضعیف اتحاد نانوشته ایران، ارمنستان و روسیه و افزایش نفوذ غرب و ناتو در قفقاز جنوبی کمک کند. این تغییرات به شدت توازن قوا در قفقاز جنوبی را به ضرر ایران و روسیه و به نفع آذربایجان، ترکیه و غرب تغییر خواهد داد. در این شرایط اگر ارمنستان از CSTO خارج شود، ایران تلاش خواهد کرد روابط نزدیک خود را با تنها همسایه مسیحی خود حفظ کند. حفظ مرز ۴۰ کیلومتری (۲۵ مایلی) با ارمنستان یک اولویت استراتژیک برای ایران است که مخالفت آشکار با کریدور زنگزور نمونه بارز آن در سال‌های اخیر است. در طول سه دهه گذشته مرزبانان روسیه مسئولیت امنیت این مرز را بر عهده داشتند. اگر این نیروها از ارمنستان خارج شوند، ایران ترجیح می‌دهد نیروی خارجی دیگری جایگزین آنها نشود و مرزبانان ارمنی در این مرز مستقر شوند. هند و ارمنستان در سال‌های اخیر همکاری‌های نظامی و دفاعی خود را گسترش داده‌اند. با این حال، بعید است هند جایگزین مناسبی برای روسیه باشد، زیرا دهلی نو روابط نزدیکی با مسکو دارد.

***پژوهشگر مسائل قفقاز و عضو شورای علمی ایراس**